

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ – СОФИЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ЗА ЕЗИКОВО ОБУЧЕНИЕ И СПОРТ

ОДОБРЯВАМ

ДИРЕКТОР НА ДЕОС

/Проф. П.Балканска, дм/

За учебната 2019/2020

УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО СПЕЦИАЛНОСТТА “МЕДИЦИНА”
ЗА ОБРАЗОВАТЕЛНО - КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН „МАГИСТЪР”

Наименование на дисциплината: „БЪЛГАРСКИ ЕЗИК ЗА ЧУЖДЕСТРАННИ СТУДЕНТИ (обучаващи се на английски език)“	Сигнатура	Хорариум <i>540 часа</i>
Образователна степен	Магистър	
Вид на обучение <i>Редовно</i>	Часове за седмица I-II семестър --- 0 / 8 III-IV семестър --- 0 / 6 V-VI семестър --- 0 / 4	Брой кредити
Вид на дисциплината <i>Задължителна</i>		
Вид на курса	Шест семестъра	
Ниво на курса /според наредбата за Учебните програми/	Ниво М /магистър /	
Форми на оценяване	Текущо оценяване Участие в семинари (колоквиуми)	Семестриален изпит Тест, събеседване
Форми и методи на обучение в курса	Лекция и Упражнение Дискусия	Други: работа в малки групи за решаване на практически задачи; Комуникативни методи Аудиовизуални методи

Преподавател: доц. Павлина Кънчева, дф

ДЕПАРТАМЕНТ ПО ЕЗИКОВО ОБУЧЕНИЕ И СПОРТ, МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ-СОФИЯ

Адрес: ул. „Здраве“ №2

София, 2019 г.

ОПИСАНИЕ НА КУРСА

Курсът се състои от **540** академични часа, упражнения, разпределени в 6 семестъра (I – VI семестър), които представят различни форми на учебна работа.

- Теоретично обучение по проблема – 180 часа.
- Работни семинари – 120 часа (изискват активност от страна на студентите и предполагат самостоятелна работа по предварително зададени теми, проект по една от тях, или участие и дебат по време на семинарите, както и работа с първични и вторични данни)
- Упражнения – 240 часа (работа по модели, упражнения за слушане с разбиране, упражнения за четене с разбиране, попълване на упражнителна тетрадка, диктовка)

ФОРМИРАНЕ НА ОЦЕНКАТА

Оценката се формира комплексно:

- чрез активността на студента по време на протичането на курса;
- текущ контрол през семестъра.
от изпитния резултат по време на сесията.

ВРЕМЕ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА СТУДЕНТИТЕ

- Текущо – за преценка на процеса на усвояване на знанията и уменията.
- В края на курса – за оценяване на придобитите знания и умения.

АСПЕКТИ ПРИ ФОРМИРАНЕТО НА ОЦЕНКАТА

- Участие в групови обсъждания
- Решаване на практически задачи
- Индивидуално задание
- Изпитен резултат

ПОМОЩНИ СРЕДСТВА ЗА ПРЕПОДАВАНЕ:

Учебник и Учебна тетрадка

- Езикови материали;
- Езикови тестове;
- Практически документи за оценка и анализ, публикации и бази-данни;
- Казуси за превод и интерпретация.

ЦЕЛ НА УЧЕБНАТА ДИСЦИПЛИНА:

Основната цел на курса е усвояване на българския език като работен език за обучението по клинични дисциплини, комуникация с пациенти и комуникация в медицинската клиника.

ЗАДАЧИ НА ПРОГРАМАТА

- създаване на базисни знания за българската лексика и граматика и умения за практическото им прилагане в четирите езикови активности – четене, писане, слушане с разбиране и говорене;
- използване на българския език за общуване в различни социални ситуации.
- усвояване на основна предклинична и клинична терминология, използвана в българската медицинска клиника;
- създаване на умения за осъществяване на успешни комуникативни стратегии в клиничната практика.

ТЕМАТИЧЕН ПЛАН ПО СЕДМИЦИ, ТЕМАТИЧНИ ЕДИНИЦИ И ЧАСОВЕ

ПЪРВИ СЕМЕСТЪР

№	ТЕМА	Теоретично обучение	Семинари/Упражнения
1-2 седмица	Българска азбука. Отношение между буква и звук. Упражнения по четене (на популярни български антропоними и топоними). Упражнения по писане.	4 часа	12 часа
3-4 седмица	Лични местоимения – именителна форма. Сегашно време на глагола СЪМ. Въпросителни изречения с въпросителна дума. Функционално-семантична тема: „Представяне” – начало.	4 часа	12 часа
5-6 седмица	Въпросителни изречения с частица ЛИ. Съществителни имена за професии. Съществителни имена за националност. Функционално-семантична тема: „Представяне” - продължение.	4 часа	12 часа
7-8 седмица	Съществително име – род и число. Сегашно време на глаголите ИМАМ и НЯМАМ. Бройни числителни имена (1 – 100). Функционално-семантична тема: „В света на предметите”	4 часа	12 часа
9-10 седмица	Бройна форма на съществителните имена от мъжки род. Мъжколични числителни имена. Бройни числителни имена (100 – 2 000 000). Функционално-семантична тема „Време – часовник, календар”.	4 часа	12 часа
11-12 седмица	Членуване на съществителните имена. Лични местоимения – кратки винителни форми за трето лице, единствено и множествено число. Функционално-семантична тема „Жилище – вътрешно обзавеждане”.	4 часа	12 часа
13 седмица	Преговор и подготовка за Семестриален тест. <i>Семестриален тест No 1.</i>	2 часа	6 часа

14-15 седмица	Показателни местоимения. Пространствени предлози. Функционално-семантична тема: „Жилище – домашен адрес и транспорт”. <i>Заверка на Първи семестър.</i>	4 часа	12 часа
----------------------	---	--------	---------

ОБЩО: 120 учебни часа, от които: 30 часа теоретично обучение; 30 часа семинари и 60 часа упражнения.

ВТОРИ СЕМЕСТЪР

№	ТЕМА	Теоретично обучение	Семинари/ Упражнения
1-2 седмица	Спрежение на глагола. Сегашно време. Функционално-семантична тема: „Активности”.	4 часа	12 часа
3-4 седмица	Прилагателно име – род, число, членуване, степенуване. Функционално-семантична тема: „Характеристика на лица и предмети”.	4 часа	12 часа
5-6 седмица	Минало и бъдеще време на глагола СЪМ. Бъдеще време на пълнозначните глаголи. Функционално-семантични теми: 1) „Пазаруване”; 2) „Зимна ваканция в планината”.	4 часа	12 часа
7-8 седмица	Минало свършено време на някои глаголи от II спрежение. Редни числителни имена – род, число, членуване. Функционално-семантична тема: „Сезони”.	4 часа	12 часа
9-10 седмица	Притежателни местоимения – кратки форми. Неправилни форми за множествено число на имена за лица от мъжки род. Мъжколични числителни имена - Преговор. Функционално-семантична тема: „Семейство”.	4 часа	12 часа
11-12 седмица	Лични местоимения – кратки винителни форми. Възвратни глаголи – сегашно време. Минало свършено време на някои глаголи от I и III спрежение.(16 часа). Функционално-семантична тема „Градска и природна среда”.	4 часа	12 часа
13 седмица	Преговор и подготовка за Семестриален тест. (6 часа). <i>Семестриален тест No 2</i>	2 часа	6 часа
14-15 седмица	Преговор и подготовка за изпит. <i>Заверка на Втори семестър и приключване на учебната година</i>	4 часа	12 часа

ОБЩО: 120 учебни часа, от които: 30 часа теоретично обучение; 30 часа семинари и 60 часа упражнения.

ОБЩО ЗА УЧЕБНАТА ГОДИНА: 240 учебни часа, от които 60 часа теоретично обучение, 60 часа семинари и 120 часа упражнения.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ (след *Първи и Втори семестър*): Придобиване на езикови знания и умения на ниво А2 от Европейската езикова рамка.

ТРЕТИ СЕМЕСТЪР

№	ТЕМА	Теоретично обучение	Семинари/Упражнения
1-2 седмица	Преговор на материала от 10-13 седмица на Втори семестър	4 часа	8 часа
3-4 седмица	Вид на глагола. Функционално-семантична тема „Дневен режим”	4 часа	8 часа
5-6 седмица	Минало свършено деятелно причастие. Минало неопределено време (перфект). Функционално-семантична тема „Автобиография”.	4 часа	8 часа
7-8 седмица	Лични местоимения – кратки дателни форми. Форми на личните местоимения – именителни, кратки винителни и кратки дателни (обобщение). Функционално-семантична тема „Комуникация на обществени места”.	4 часа	8 часа
9-10 седмица	Да-конструкции. Вид на глагола – продължение. Функционално-семантична тема „Комуникация на обществени места - продължение”.	4 часа	8 часа
11-12 седмица	Вид на глагола (Обобщение). Функционално-семантична тема: „Ежедневие”.	4 часа	8 часа
13 седмица	Преговор и подготовка за Семестриален тест. <i>Семестриален тест No 3.</i>	2 часа	4 часа

14-15 седмица	Минало свършено време (Обобщение). Функционално-семантична тема „Спомени за ваканцията”. Текстове: „Един работен ден”, „Как станах богат”. <i>Заверка на трети семестър.</i>	4 часа	8 часа
----------------------	---	--------	--------

ОБЩО: 90 учебни часа, от които: 30 часа теоретично обучение; 15 часа семинари и 45 часа упражнения.

ЧЕТВЪРТИ СЕМЕСТЪР

№	ТЕМА	Теоретично обучение	Семинари/ Упражнения
1-2 седмица	Пълни форми на личните местоимения във винителен и дателен падеж. Удвояване на допълнението. Трансформация пряка в непряка реч – въпросителни изречения. Функционално-семантична тема по диалога „Всеки сам трябва да решава съдбата си”.	4 часа	8 часа
3-4 седмица	Повелително наклонение (императив). Трансформация на императивни изречения от пряка в непряка реч.	4 часа	8 часа
5-6 седмица	Образуване на минало страдателно причастие. Причастно-страдателен залог (пасив).	4 часа	8 часа
7-8 седмица	Притежателни местоимения – пълни форми. Въпросителни местоимения за притежание. Трансформация –съобщителни изречения. Функционално-семантична тема „Пътуване”.	4 часа	8 часа
9-10 седмица	Минало свършено деятелно причастие. Минало неопределено време /перфект/ (Обобщение). Функционално-семантична тема по диалога „Полиция”.	4 часа	8 часа
11-12 седмица	Минало несвършено време. Предлози с глаголи за движение.	4 часа	8 часа
13 седмица	Преговор и подготовка за Семестриален тест. (4 часа). Семестриален тест No 4.	2 часа	4 часа
14-15 седмица	Подготовка за изпит и приключване на учебната година	4 часа	8 часа

ОБЩО: 90 учебни часа, от които: 30 часа теоретично обучение; 15 часа семинари и 45 часа упражнения.

ОБЩО ЗА УЧЕБНАТА ГОДИНА:180 учебни часа, от които 60 часа теоретично обучение, 30 часа семинари и 90 часа упражнения.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ (след *Трети и Четвърти семестър*): Придобиване на езикови знания и умения на ниво Б1 – Б2 от Европейската езикова рамка.

ПЕТИ СЕМЕСТЪР

№	ТЕМА	Теоретично обучение	Семинари / Упражнения
1-2 седмица	Човешко тяло. Български термини за външни части и органи на човешкото тяло. Български термини за вътрешни органи на човешкото тяло. Български термини за кости (от голям калибър) и някои от по-големите стави.	4 часа	4 часа
3- седмица	Човешко тяло – продължение. Текущ контрол върху усвояването на материала от 1-2 седмица (Тест)	2 часа	2 часа
4-5 седмица	Безлични изречения с винителни лични местоимения и с дателни лични местоимения. Отглаголни съществителни. Сегашно деятелно причастие. Функционално-семантична тема „В лекарския кабинет” по цикъла от диалози „Добър ден, докторе!”	4 часа	8 часа
6-7 седмица	Снемане на анамнеза – определение. Основни принципи за снемане на анамнеза. План за снемане на анамнеза. Идентификация и характеристика на главните оплаквания. Анамнеза на живота. Социална анамнеза. Фамилна анамнеза. Системен разпит.	4 часа	8 часа
8-9 седмица	Снемане на анамнеза – продължение. Текущ контрол (Тест)	4 часа	8 часа
10-11 седмица	Дихателна система – Анатомично устройство. Упражнения	4 часа	8 часа

12 седмица	Дихателна система – Симптоматика. Заболявания на дихателната система. Упражнения. Текущ контрол – I колоквиум	2 часа	4 часа
13 седмица	Подготовка за семестриален тест (2 часа). <i>Семестриален тест.</i>	2 часа	4 часа
14 седмица	Сърдечносъдова система. Анатомично устройство.	2 часа	4 часа
15 седмица	Сърдечносъдова система. Заверка на пети семестър.	2 часа	4 часа

ОБЩО: 60 учебни часа, от които 30 часа теоретично обучение, 15 часа семинари и 15 часа упражнения.

ШЕСТИ СЕМЕСТЪР

№	ТЕМА	Теоретично обучение	Семинари/ Упражнения
1-2 седмица	Сърдечносъдова система. Анатомично устройство. Продължение.	4 часа	4 часа
3-4 седмица	Сърдечносъдова система – Симптоматика. Заболявания на сърдечносъдовата система.	4 часа	4 часа
5-6 седмица	Сърдечносъдова система. Текущ контрол. II колоквиум.	4 часа	4 часа
7-8 седмица	Храносмилателна система – Анатомично устройство.	4 часа	4 часа
9-10 седмица	Храносмилателна система – Симптоматика. Заболявания на храносмилателната система.	4 часа	4 часа
11-12 седмица	Храносмилателна система. Продължение Текущ контрол. III колоквиум.	4 часа	4 часа
13 седмица	Подготовка за семестриален тест. (2 часа). <i>Семестриален тест No 6.</i>	2 часа	2 часа

14-15 седмица	Преговор. Подготовка за изпит и приключване на учебната година	4 часа	4 часа
--------------------------	--	---------------	---------------

ОБЩО: 60 учебни часа, от които 30 часа теоретично обучение, 15 часа семинари и 15 часа упражнения.

ОБЩО ЗА УЧЕБНАТА ГОДИНА: 120 учебни часа, от които 60 часа теоретично обучение, 30 часа семинари и 30 часа упражнения.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ (след *Пети и Шести семестър*):

Затвърждаване и развиване на езиковите знания и умения на ниво Б1 – Б2 от Европейската езикова рамка.

Придобиване на знания и практически умения в областта на специализирания медицински език с предклинична и клинична терминология.

Създаване на комуникативни умения за обучение и работа в българска медицинска клиника.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Учете български език. Ниво 1, 2А, 2Б. Авторски колектив: Ст. Петрова, Пр. Цанкова, Е. Куртева, Кр. Томова, Ив. Илиев. София, 2004-2005.
2. Български език в българска езикова среда. Авторски колектив: П. Кънчева, Св. Тодорова. София, 2012.
3. Клиничен български език (учебник за чуждестранни студенти по медицина). Авторски колектив: П. Кънчева, Св. Тодорова, Л. Велкова, Пр. Цанкова (Под редакцията на доц. Павлина Кънчева, дф). Трето пилотно издание, София 2012 / 2013. <http://ceofvs.mu-sofia.bg>
4. PowerPoint лекции по Българска граматика от доц. Павлина Кънчева, дф. София 2015 / 2016 / 2017. <http://ceofvs.mu-sofia.bg>
5. PowerPoint лекции по Клиничен български език от доц. Павлина Кънчева, дф. София 2015 / 2016 / 2017. <http://ceofvs.mu-sofia.bg>

КОНСПЕКТИ

***КОНСПЕКТИ ЗА КОЛОКВИУМИ ПО
КЛИНИЧЕН БЪЛГАРСКИ ЕЗИК ПРЕЗ V И VI СЕМЕСТЪР***

I.

КОЛОКВИУМ

по

КЛИНИЧЕН БЪЛГАРСКИ ЕЗИК

Дихателна система.

Студент:

Фак. N= : група: курс:

ДАТА:

В Ъ П Р О С И

1. Анатомично устройство и функции на частите и органите в Дихателната система.
 - а) Нос и носна кухина.
 - б) Гръклян.
 - в) Дихателна тръба и бронхи.
 - г) Бял дроб.
2. Симптоми от страна на Дихателната система.
3. Типове гръдна болка откъм Дихателната система.
4. Анамнестични въпроси за установяване и характеризиране на гръдната болка откъм Дихателната система.
5. Етиология на кашлицата.
6. Типове кашлица.
7. Анамнестични въпроси за установяване и характеризиране на кашлицата.
8. Диагностични характеристики на храчките.
9. Остър ринофарингит.
10. Остър трахеобронхит.
11. Пневмококова пневмония.

Рецензия:

.....
.....
.....
.....
.....

Оценка: Подпис на преподавателя:

II КОЛОКВИУМ по КЛИНИЧЕН БЪЛГАРСКИ ЕЗИК

Сърдечносъдова система.

Студент:

Фак. N=: група: курс:

ДАТА:

В Ъ П Р О С И

1. Български анатомични термини за описание на устройството на сърдечносъдовата система.
 - сърце
 - сърдечна камера
 - сърдечно предсърдие
 - сърдечна клапа
 - кръвоносни съдове
 - артерии
 - вени

- капиляри

2. Симптоми от страна на сърдечносъдовата система.
3. Характеристика на болката в гръдния кош.
4. Важни анамnestични въпроси за болката в гръдния кош.
5. Задух – същност и важни анамnestични въпроси.
6. Умора – същност и важни анамnestични въпроси.
7. Сърцебиене – същност и характеристика на усещането.
8. Важни анамnestични въпроси за сърцебиенето.
9. Кашлица. Важни анамnestични въпроси за установяване сърдечния характер на кашлицата.
10. Отоци – същност и важни анамnestични въпроси.
11. Важни анамnestични въпроси за установяване на вредни навици и рискови фактори.
12. Артериална хипертония.
13. Инфаркт на миокарда.

Рецензия:

.....

.....

.....

.....

.....

Оценка: Подпис на преподавателя:

III

КОЛОКВИУМ по КЛИНИЧЕН БЪЛГАРСКИ ЕЗИК

I. Храносмилателна система.

Студент:

Фак. N=:.....група:.....курс:.....

ДАТА:.....

ВЪПРОСИ

- 1.Български анатомични термини за описание на устройството на храносмилателната система.
2. Най-често срещани оплаквания при болестите на устната кухина.
3. Най-често срещани оплаквания при болестите на хранопровода.
4. Най-често срещани оплаквания при болестите на стомаха и дуоденума.
5. Най-често срещани оплаквания при болестите на тънкото и дебелото черво.
6. Най-често срещани заболявания на стомаха и дуоденума.
 - остър гастрит – дефиниция, етиология, клинична картина
 - язвена болест – дефиниция, етиология, патология, клинична картина
7. Болести на тънкото черво – остър ентерит (дефиниция, етиология, клинична картина)
8. Болести на дебелото черво – остър колит – етиология, клинична картина, прогноза.

Рецензия:

.....

.....

.....

.....

.....

КОНСПЕКТ ЗА ГОДИШЕН ИЗПИТ СЛЕД II СЕМЕСТЪР

ТЕМИ ЗА УСТЕН ИЗПИТ

1. Представяне.
2. Жилище в София.
3. Домашен адрес и транспорт в София.
4. В магазина за хранителни продукти.
5. Облекло през различните сезони.
6. Време, часовник, календар.
7. Сезони в България и във Вашата страна.
8. Семейство.

Указания за провеждане на устен изпит:

1. Студентите ще отговарят на три въпроса, единият от които задължително е „Представяне“, а другите два се изтеглят на лотариен принцип.
2. Отговорът на един въпрос трябва да включва не по-малко от 150 думи.
3. Препоръчително е темите да бъдат разработени от студентите предварително в писмен вид.

КОНСПЕКТ ЗА ГОДИШЕН ИЗПИТ СЛЕД IV СЕМЕСТЪР

ТЕКСТОВЕ ЗА УСТЕН ИЗПИТ

1. Диалози от цикъла „Ежедневие“.
2. „Как прекара ваканцията?“
3. „Един работен ден“
4. „Всеки сам трябва да решава съдбата си“
5. „В учебния отдел“
6. „Ах тези криминални филми“
7. „София“
8. „Във влака“
9. „Полиция“
10. „Среща между колеги“

Указания за провеждане на устен изпит:

Студентите изтеглят на лотариен принцип един от текстовете и след като го прочетат самостоятелно, получават въпроси от изпитващия за установяване на степента на разбиране, възможностите за интерпретация на съдържанието и комуникативните възможности.

КОНСПЕКТ ЗА ГОДИШЕН ИЗПИТ СЛЕД VI СЕМЕСТЪР

ВЪПРОСИ ЗА УСТЕН ИЗПИТ

1. Снемане на анамнеза – определение. Основни принципи за снемане на анамнеза. План за снемане на анамнеза.

2. Идентификация и характеристика на главните оплаквания.
3. Анамнеза на живота. Социална анамнеза. Фамилна анамнеза. Системен разпит.
4. Анатомично устройство и функции на частите и органите в Дихателната система.
5. Симптоми от страна на Дихателната система.
6. Най-често срещани заболявания на дихателната система.
7. Български анатомични термини за описание на устройството на сърдечносъдовата система.
8. Симптоми от страна на сърдечносъдовата система.
9. Най-често срещани заболявания на сърдечносъдовата система.
10. Български анатомични термини за описание на устройството на храносмилателната система.
11. Най-често срещани оплаквания откъм храносмилателната система.
12. Най-често срещани заболявания на храносмилателната система.

Указания за провеждане на устен изпит:

Студентите изтеглят на лотариен принцип два въпроса, отнасящи се към различни теми. Те излагат знанията си. В дискусийна форма с изпитвания се проверяват комуникативните умения на студентите за задаване на анамнестични въпроси.

Изготвил програмата:

Завеждаща сектор Български език: доц. П.Кънчева, дф

Съгласувано с Ръководител Катедра по езиково обучение, медицинска педагогика и спорт:

/ проф. Д. Сиджимова, дф /